

עת"א 20830/06/15 - היועץ המשפטי לממשלה נגד וועדת השחרורים, א ז

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 20830-06-15 היועץ המשפטי לממשלה נ' וועדת השחרורים ואח'

לפני

כב' הנשיא אברהם טל, אב"ד כב' השופט צבי דותן כב'
השופטת דבורה עטר

היועץ המשפטי לממשלה

העותר

נגד

1. וועדת השחרורים

המשיבים

2. א ז

פסק דין

1. בפנינו עתירה כנגד החלטת וועדת השחרורים (להלן: "**הוועדה**"), מיום 4.6.15, אשר הורתה על שחרורו המוקדם של המשיב בתנאי תכנית רש"א, לרבות גמילה פיזית משימוש בסמים בבי"ח קרית שלמה ובסיומה המוצלח שיקום ב"מרכז צעדים".

2. המשיב מרצה את מאסרו השבועי למשך 22 חודשים בגין עסקה אחרת בסם וניסיון לייבוא סם מסוכן בצוותא. כמו כן נידון המשיב בגין נהיגה בשכרות תחת השפעת סמים ובקלות ראש ואי ציות לשוטר.

3. המשיב ושני נאשמים נוספים (להלן: "האחרים") קשרו קשר עם מירב רובין לייבוא MDMA מהולנד להודו. במסגרת הקשר מסרה להם מירב 40,000 ₪ למימון הנסיעה להולנד ומימון קניית הסם.

כששהו המשיב והאחרים בהולנד, הם נקלעו למצוקה כלכלית והחליטו לייבא את הסם לישראל ולא להודו. מירב שלחה למשיב ולאחרים כסף נוסף, הם רכשו MDMA במועד ובהיקף שאינו ידוע למאשימה. אחד מהאחרים בלע את הסם וטס לארץ, כאשר הסם בגופו, ובלילה שבין 2.1.14 ליום 3.1.14 חזר המשיב לארץ ונעצר.

כתב האישום בעבירות התעבורה בו הורשע המשיב מתאר כי ביום 10.02.13 הוא נהג באופנוע כשהוא תחת השפעת סמים, כאשר בבדיקת שתן שנערכה לו נמצאו שרידי קוקאין וקנאביס.

המשיב לא ציית לתמרור עצור, שוטרת שהבחינה בכך סימנה לו לעצור אך הוא לא ציית להוראת השוטרת, האיץ את מהירותו ונמלט מהמקום.

4. למשיב 16 הרשעות קודמות בגין עבירות סמים, רכוש ואלימות, הוא ריצה 6 תקופות מאסר וביצע את העבירה כשתלוי ועומד כנגדו עונש מאסר על תנאי בגין הרשעה בעבירות סמים משנת 2012.

המשיב ריצה גם תקופת מאסר משמעותית בכלא ההודי, בגין עבירות סמים שנעברו על ידו שם.

החלטת הוועדה:

1. המשיב הוא בעל עבר פלילי מכביד, בעיקר בעבירות סמים, רכוש ואלימות. זה מאסרו השביעי, הוא זכה פעמיים לשחרור מוקדם, בפעם האחרונה בשנת 1991. ממאסרו האחרון הוא שוחרר שחרור מלא באוגוסט 2012, ואת העבירות נשוא מאסרו הנוכחי עבר כשנתיים לאחר מכן.

המשיב ריצה מאסר של כ- 6 שנים בהודו, בגין עבירות סמים, לדבריו בשל תנאי כליאתו וההתעללויות שעבר שם הוא נותר נכה בגופו.

2. גורמי הטיפול בכלא סבורים כי מדובר באסיר רציוניסט, בעל רקע התמכרותי ארוך שנים לסמים מסוגים שונים, עם ניסיונות גמילה במאסר שלא צלחו. מחודש מרץ השנה הוא השתתף במפגשי NA ובקבוצת 12 צעדים. המשיב החל לעבוד מספר שעות במסגרת הכלא ולאורך מאסרו הוא הצהיר על רצונו בטיפול ושינוי. ההתרשמות היא כי הוא "זקוק למסגרת מכילה מצד אחד ומציבה גבולות מהצד השני".

3. רש"א הגישה תכנית שיקום שבמסגרתה המשיב יועבר לטיפול בבי"ח קריית שלמה לגמילה פיזית באשפוזית ולאחר סיום הגמילה תיבדק התאמתו להמשך שיקום במרכז "צעדים", שאף הוא מסגרת סגורה. המלצת רש"א היא כי במקרה של אי עמידת המשיב בתכנית הטיפולית ובמגבלות אשר יושתו על המשיב, היא תדווח לוועדת השחרורים לצורך ביטול שחרורו על תנאי.

4. לדברי ב"כ המשיב חל שינוי בהתנהגותו וכוונותיו של המשיב במאסרו האחרון, הוא עייף מהעבריינות וההתמכרות ומבקש להשתלב במסלול חיים נורמטיבי והראיה היא השתלבותו בתכנית NA ו- 12 צעדים במסגרת הכלא. המשיב ביקש להשתלב עוד קודם במסגרות אלה אך הדבר לא התאפשר לו, שלא באשמתו.

5. הוועדה התלבטה רבות כיצד עליה להחליט בבקשה זו. מצד אחד מקובלים עליה טיעוני הפרקליטות כי מדובר בעבריין, אשר טיב העבירות אותן הוא מבצע מעידות על מסוכנותו, והיא אף עדה לסימן השאלה באשר להצלחת תהליך השיקום, זאת נוכח ההתמכרות רבת השנים ודפוסי העברייניות שמגלה המשיב. יחד עם זאת, רש"א פתחה בפני המשיב סדק לשיקום אפשרי, כהזדמנות אחרונה הניתנת לו.

6. שחרור המשיב בתנאים אותם הציעה רש"א מפחית במידה ניכרת את הסיכון. הוא יהיה במסגרת שיקומית סגורה והפרת הכללים תגרור החזרתו לכלא. הוועדה סומכת על רש"א ובי"ח קריית שלמה כי הם מודעים

לאחריות המוטלת עליהם, כאשר המשיב יהיה תחת פיקוח קפדני, אשר כל הפרה מצדו תדווח מיד לוועדה.

7. הועדה ציינה כי המשיב הביע נכונות להיות במסגרת פיקוח רש"א 5 חודשים נוספים מיום סיום תקופת התנאי, וראתה בכך הבעת נכונות מצדו להליך שיקום אמיתי.

נימוקי העתירה:

1. הועדה לא נתנה דעתה לעובדה שהמשיב מסוכן לציבור, לא ערכה את האיזון המתחייב, ושקלה כנימוק מכריע, ולמעשה כמעט בלעדי, את תכנית רש"א שנבנתה למשיב.

2. הוועדה הייתה מודעת לעובדה כי אין די בתנאי תכנית רש"א כדי לאיין את המסוכנות העולה מהמשיב, אך התעלמה מהקשיים שעלו מתוכנית רש"א. לא ברור כיצד ישולב המשיב, אשר נוטל תרופות נרקוטיות, שהיה בהן למנוע את שילובו בפעילויות טיפוליות בכלא, בתכנית הטיפול מחוץ לכותלי הכלא.

עיון בתכנית רש"א ובמסמך מבי"ח "קרית שלמה" מעלה כי טרם נבדקה התאמתו של המשיב לשיקום במרכז "צעדים", וכי נושא זה יבחן רק לאחר סיום הגמילה הפיזית.

3. תכנית רש"א "אינה חזות הכל". המלצת רש"א מהווה שיקול אחד מבין השיקולים הרבים שעל הוועדה לשקול.

4. בחינת כלל נתוניו של המשיב חייבה את הועדה לתת משקל גבוה יותר לשיקולי המסוכנות הנשקפת ממנו, לאור עברו הפלילי, כישלון ניסיון הגמילה שעבר ואי השתתפותו בתכנית גמילה משמעותית במהלך מאסרו.

5. הועדה נתנה משקל מכריע לעובדה שהמשיב הביע נכונות להמשיך פיקוח 5 חודשים נוספים לאחר תקופת התנאי. בעיני הועדה מדובר בהבעת נכונות להליך שיקום אמיתי, אך הלכה למעשה מדובר באמירה בעלמא, חסרת כל תוקף משפטי, שכן אין כל דרך לאכוף על המשיב את תנאי השחרור עם תום תקופת רישיונו.

6. המשיב הוא אסיר רצידיוויסט, מכור לסמים, שבעברו ניסיון גמילה שלא צלח במסגרת מאסרו הקודם. הוא מרצה מאסרים באופן רציף במשך שנים ארוכות והחל רק לאחרונה את השתלבותו בתכנית NA ו-12 צעדים.

השתלבותו של המשיב בטיפול גמילה בכלא לא התאפשרה בשל הטיפול התרופתי אותו הוא נוטל.

7. כנגד המשיב קיימים מידעי שב"ס ומידעי משטרת ישראל, אשר יש בהם כדי להצביע כי הוא ממשיך בדפוסיו העברייניים.

גם התנהגותו הגלויה של המשיב אינה עונה לקריטריונים של מי שראוי לשחרור מוקדם, כאשר בחודש אוקטובר

2014 נמצאו בתאו דוקרנים.

8. המשיב זכה לשחרור מוקדם, אך הוא חזר לסורו, כאשר בכל פעם אמר לוועדת השחרורים כי הוא עייף מאורח החיים העברייני ומבקש הזדמנות אחרונה.
9. הועדה לא נתנה דעתה לאינדיקציה העולה מדוחות העו"ס לפיה המשיב מטופל טיפול פסיכיאטרי ולא מצאה לנכון לקבל הבהרה ממב"ן בעניינו.
10. המשיב לא יוצא לחופשות ועל כן כלל לא נבחנה מסוכנותו, אף לא לטווח הקצר. הוא שוחרר אמנם למסגרת סגורה, ואולם ראוי כי טרם שחרורו על תנאי תיבחן יכולתו לשחרור בדרך של חופשות.

תגובות ב"כ המשיב

1. החלטת הוועדה סבירה ומאוזנת, כאשר כעבור חודשיים מתחילת הגמילה על המשיב להוכיח שהוא נגמל משימוש בסמים.
2. המשיב לא שולב בהליך טיפולי עד לפני 3 חודשים ולא יצא לחופשות בגלל תיק סמים שנפתח נגדו ונסגר.
3. המשיב איננו אותו אדם שנשלח לגמילה בשנות ה - 90 ונכשל שכן הוא ריצה מאסר קשה בהודו וטיפול גמילה שעבר במאסרים קודמים לא דומים לטיפול שבו שוחרר על ידי הוועדה.
4. נכונותו של המשיב להמשיך את הליך הגמילה גם לאחר תום תקופת הרישיון כנה ואמיתית ולא ייגרם כל סיכון מצדו שכן הוא יעבר ישירות מבית הסוהר למוסד גמילה סגור, כפי שעוברים עצורים לחלופת מעצר.
5. המידעים הם ישנים וקשורים לתיק הסמים שנסגר. מאחר והוא עובר למוסד גמילה מסמים ותחליפי סם, אין סכנה שיסחר בהם.
6. המשיב לא מרצה את עונש מאסרו בגין עבירות תעבורה שכן מגזה"ד עולה שהוא נידון בגין למאסר על תנאי, לפסילה בפועל למשך 3 שנים ולפסילה על תנאי.

דין והכרעה

1. עיון בהחלטת הוועדה נושא העתירה מעלה שהיא שקלה את כל השיקולים הראויים לצורך שחרורו של המשיב על תנאי. גם אם הוועדה התלבטה עובר להחלטתה היא העדיפה את שחרורו של המשיב על תנאי בתנאי פיקוח הדוקים של תכנית רש"א. תחילת השתתפותו של המשיב בגמילה פיזית מסמים תהיה במשך 3 שבועות בבית"ח קריית שלמה, שעל פי מסמך שהוצג בפני הוועדה ובפנינו מטפל במכורים לסמים בעלי תחלואה כפולה שלא יכולים לקבל מענה במסגרות אשפוזיות אחרות בגלל מוגבלותם הפיזית ובעייתם המורכבת.

2. אף אנו, כמו הוועדה, איננו מתעלמים מעבירות הסמים נושא מאסרו של המשיב וגם מעבירות התעבורה, גם אם לא נידון בגין לעונש מאסר.

כך גם איננו מתעלמים מעברו הפלילי של המשיב, ממאסריו הקודמים ומכישלון טיפולי הגמילה מסמים שנעשו במהלכם, כמו גם מהבטחותיו של המשיב לוועדות הקודמות שלא לחזור לסורו.

3. איננו מתעלמים מהמידעים שהוצגו בפנינו ובפני הוועדה, שהאחרונים ביניהם הם מתחילת השנה ועניינם התנהגות שלילית של המשיב אך לאחר מכן הוא השתלב בהליך ראשוני לגמילה מסמים, דבר שנמנע ממנו קודם לכן בגלל תיק סמים שנסגר ובגלל טיפול משכך כאבים שהוא נוטל.

4. חרף האמור לעיל, לאור השינוי הפיזי והנפשי שחל במשיב לאחר ריצוי מאסרו הקשה בהודו, ולמרות שעבר את העבירות נושא מאסרו לאחר מכן, מאחר והחל לאחרונה בהליך גמילה מסמים בשב"ס ולאור תכנית הפיקוח ההדוקה של רש"א, שמשתרעת עד תום תקופת הרישיון, אין לומר שהחלטת הוועדה לוקה באחד הפגמים שמצדיקים התערבות ערכאה שיפוטית.

5. עמדת הוועדה נתמכת באמור בדוחות העו"ס שהוצגו בפניה, וצורפו כנספחים ח - י לעתירה, לפיהם המשיב מביע לכל אורך מאסרו רצון לטיפול גמילה אך מאחר והוא מקבל טיפול נרקוטי לא ניתן היה לשלבו בטיפול גמילה במהלך מאסרו. לדברי העו"ס, המשיב מבין כי עליו להגיע למסגרת טיפולית שתיתן לו כלים לשקם את חייו והוא יכול להיתרם ממנה.

6. לאור כל האמור לעיל אנו דוחים את העתירה.

ב"כ המשיב יבהיר למשיב כי באם ייכשל טיפול הגמילה מסמים בב"ח קריית שלמה, או שלא יימצא מתאים להמשך שיקום ב"מרכז צעדים", יהיה בכך נימוק להפקעת רישיון האסיר של המשיב, אף מבלי צורך בנימוקים נוספים.

ניתן והודע היום כ"ז בתמוז תשע"ה, 14/07/2015 במעמד ב"כ הצדדים.

דבורה עטר, שופטת

צבי דותן, שופט

אברהם טל, נשיא
אב"ד